

Dotacja na zakup podręczników szkolnych - otrzymanie i rozliczenie dotacji.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (dalej: u.f.z.o.), uczniowie publicznych szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół.

Przy czym stosownie do art. 54 ust. 3 u.f.z.o. publiczna szkoła podstawowa i szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej nieodpłatnie:

- 1) wypożycza uczniom podręczniki lub materiały edukacyjne, mające postać papierową, lub
- 2) zapewnia uczniom dostęp do podręczników lub materiałów edukacyjnych, mających postać elektroniczną, lub
- 3) przekazuje uczniom materiały ćwiczeniowe bez obowiązku zwrotu lub je udostępnia.

Ważne!

Szczegółowe warunki korzystania przez uczniów z podręczników lub materiałów edukacyjnych określa dyrektor szkoły, uwzględniając konieczność zapewnienia co najmniej trzyletniego okresu używania tych podręczników lub materiałów.

Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych w art. 112 zakłada, że prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych uzyskują również w roku 2020/2021 – uczniowie klas I, IV i VII.

Szczegółowe warunki korzystania przez uczniów z podręczników lub materiałów edukacyjnych określa dyrektor szkoły, uwzględniając konieczność zapewnienia co najmniej trzyletniego okresu używania tych podręczników lub materiałów.

Z zasady zatem podręczniki i materiały edukacyjne mają służyć trzem kolejnym rocznikom dzieci. Dlatego dotację na podręczniki do danej klasy organy prowadzące będą otrzymywały co trzy lata. Warto zauważyć, że jeżeli w stosunku do roku poprzedniego zwiększy się liczba

uczniów, to na tych uczniów także przysługuje dotacja. Natomiast dotacja celowa na materiały ćwiczeniowe będzie udzielana każdego roku.

Zgodnie z art. 60 u.f.z.o. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania co roku określi w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przekazywania przez dyrektora szkoły informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji oraz wzór formularza zawierającego te informacje,
- 2) wzór wniosku o udzielenie dotacji celowej szkole podstawowej prowadzonej przez osobę prawną niebędącą JST oraz osobę fizyczną,
- 3) sposób przekazywania przez JST wojewodom wniosku o udzielenie dotacji celowej oraz wzór wniosku o udzielenie tej dotacji,
- 4) tryb i terminy udzielania oraz szczegółowy sposób rozliczania wykorzystania dotacji oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji,
- 5) szczegółowy sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej.

Ważne.

Po dokonaniu weryfikacji i uzyskaniu wymaganych opinii dyrektor dokonuje zamówienia. Należy tu przypomnieć, iż kierownik jednostki sektora finansów publicznych nie może zaciągać zobowiązań nie posiadając środków na jego realizację w planie finansowym.

Zatem podpisywanie jakichkolwiek zamówień, czy umów na dostawę podręczników, materiałów edukacyjnych czy ćwiczeniowych bez posiadania w planie szkoły środków na ten cel jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Dotacja celowa na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, przekazana organom prowadzącym te szkoły, będzie mogła być wykorzystana także na pokrycie kosztu drukowania i powielania podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231.).

Dotacja będzie mogła być wykorzystana również na zakup urządzeń umożliwiających druk i powielanie tych podręczników i materiałów.

Ważne.

W przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dotację można wykorzystać także na zakup sprzętu lub oprogramowania umożliwiającego odczyt podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w postaci elektronicznej.

Dotacja celowa na podręczniki 2020/2021

W 2020 r. szkoły podstawowe ponownie mogą otrzymać dotację celową na podręczniki i materiały edukacyjne dla uczniów. Zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych* dofinansowanie wynosi:

1) na podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, podręczniki do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne, w kwocie do wysokości 75 zł na ucznia - w przypadku klas I-III;

2) na materiały ćwiczeniowe w kwocie do wysokości 50 zł na ucznia - w przypadku klas I-III;

3) podręczniki lub materiały edukacyjne, w kwocie do wysokości:

a) 140 zł na ucznia - w przypadku klasy IV,

b) 180 zł na ucznia - w przypadku klasy V i VI,

c) 250 zł na ucznia - w przypadku klasy VII i VIII;

4) materiały ćwiczeniowe w kwocie do wysokości 25 zł na ucznia - w przypadku klas IV-VIII.

Ważne.

Dotacja na podręczniki do poszczególnych klas odnawiana jest co 3 lata. Każdego roku szkoły mogą jednak otrzymać dofinansowanie na zakup zeszytów ćwiczeń. Dotacja na materiały ćwiczeniowe wynosi 50 zł w klasach 1-3 oraz 25 zł w klasach 4-8. Kwoty dotacji są powiększane o wskaźniki dotyczące niepełnosprawności uczniów. Wniosek o udzielenie dotacji celowej dyrektor szkoły składa do właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Rozliczanie dotacji.

Rozliczenie środków z budżetu państwa przeznaczonych na dotacje jest dokonywane na podstawie informacji zawartych w rozliczeniach wykorzystania dotacji. Zasadą wprowadzoną przez u.f.z.o., jest reguła, że w zakresie rozliczenia wykorzystania środków, dotacja będzie rozliczana z łącznej kwoty dotacji celowej udzielonej na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, w danym roku budżetowym.

Szkoły składając informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej powinny w części dotyczącej refundacji podawać kwoty wynikające z realnie poniesionych wydatków na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych. Łączna kwota dotacji przyznana z tytułu refundacji nie powinna być wyższa niż kwota niezbędna na sfinansowanie dotowanego zadania, w przeciwnym wypadku należy uznać, iż dotacja została pobrana w nadmiernej wysokości.

Rozliczenie dotacji celowej przez JST powinno nastąpić do 31 stycznia roku następnego (art. 59 ust. 7 u.f.z.o.), a podstawą rozliczenia dotacji będą kopie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki na zakup podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych. Ponadto do rozliczenia dotacji należy udokumentować wydatki poniesione na pokrycie kosztów drukowania, powielania powyższych materiałów, a także na zakup urządzeń służących do drukowania lub powielania podręczników i materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych. Warto zauważyć, że wojewoda został obciążony obowiązkiem sporządzenia i przekazania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zbiorczego zestawienia wykorzystania dotacji celowej przez JST w danym roku budżetowym w terminie do 15 marca następnego roku po roku otrzymania dotacji.

Zwrot kwoty za uszkodzenie, zniszczenie lub niezwrócenie podręcznika lub materiału edukacyjnego przekazanego uczniom szkoły podstawowej.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 u.f.z.o., w przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub niezwrócenia podręcznika lub materiału edukacyjnego publiczna szkoła podstawowa lub szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej może żądać od rodziców ucznia zwrotu kwoty nieprzekraczającej kosztu zakupu podręcznika lub materiału edukacyjnego. Kwota zwrotu stanowi dochód organu prowadzącego publiczną szkołę podstawową lub szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

Kwestionowane wydatki w ramach dotacji.

Do wydatków, które będą kwestionowane jako wydatki z dotacji można m.in. zaliczyć:

- szkolenia z zakresu bhp, pierwszej pomocy, szkolenia doskonalące nauczycieli, dyrektora, szkolenia proponowane przez Internet , szkolenia dotyczące programów komputerowych realizowanych z dziećmi z dziećmi, szkolenia obsługi strony internetowej szkoły,
- zakup laptopów,
- wykonywanie remontów obiektów szkolnych,
- zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej,
- zakup energii (elektrycznej, ciepłej, gazu),
- zakup usług telefonicznych i internetowych.

Roman Lorens

Specjalista prawa oświatowego

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019r. poz. 1148 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17 ze zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2020 r. (Dz. U. poz. 479)*